

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Національний транспортний університет
Освітня програма	32576 Підприємництво в сфері управління нерухомим майном
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Національний транспортний університет
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	32576
Назва ОП	Підприємництво в сфері управління нерухомим майном
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Спеціальність	076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Димченко Олена Володимирівна, Говрі Василь Васильович, Бухаріна Людмила Михайлівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	05.04.2021 р. – 07.04.2021 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП <http://vstup.ntu.edu.ua/acredetation/vidomosti-so/pum-bach.pdf>

Програма візиту експертної групи <http://vstup.ntu.edu.ua/acredetation/programy-vizytu/pum-bach.pdf>

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Національний транспортний університет має на меті досягнення високого рівня якості відповідно до стандартів і рекомендацій щодо її забезпечення у Європейському просторі вищої освіти. Університет уже імplementував багато прогресивних змін, які суттєво підвищили рівень відповідності таким стандартам. Особливої уваги заслуговує процес виявлення та врахування потреб стейкхолдерів, систематизація роботи щодо моніторингу якості освітніх програм. ОП «Підприємництво в сфері управління нерухомим майном» першого (бакалаврського) рівня є перспективною, враховує інтереси стейкхолдерів та відповідає вимогам ринку праці. Програма узгоджується із місією та загальною стратегією розвитку Національного транспортного університету. За метою, структурою та змістом вона загалом є цілісною і дозволяє учасникам освітнього процесу отримати необхідні загальні та фахові компетентності, а також досягти визначених програмних результатів навчання. Освітній процес забезпечує висококваліфікований професорсько-викладацький склад. Форми і методи навчання й викладання ОК сприяють досягненню цілей та програмних результатів навчання, що зазначені в ОП. Під час реалізації освітньої програми забезпечується поєднання навчання і дослідження відповідно до спеціальності та цілей освітньої програми. Особливості цієї ОП полягають у підготовці висококваліфікованих фахівців з глибоким розумінням специфіки даної галузі, здатних орієнтуватися у динамічній економічній ситуації та вирішувати практичні задачі з підприємництва, торгівлі та біржової діяльності в галузі: управління дорожніми активами та оцінювання майнового потенціалу галузі, обґрунтування господарських рішень, закупівлі та постачання матеріальних ресурсів за допомогою біржових механізмів, тощо. ЗВО має належну матеріально-технічну базу для підготовки фахівців з підприємництва у сфері управління нерухомими майном, а також сприятливе освітнє середовище. До того ж існує достатня відповідність якісному рівню організації таких освітніх процесів, як проектування цілей ОП; розробка структури та змісту ОП; формування доступу до ОП; організація навчання і викладання за ОП; контроль знань, оцінювання здобувачів вищої освіти; забезпечення ОП людськими ресурсами; розробка і впровадження системи внутрішнього забезпечення якості ОП; створення прозорих та публічних процедур для якісного функціонування програми. А, отже, за всіма процесами ОП на сьогоднішній день має загальну відповідність. Зауваження щодо них мають несуттєвий характер. Між тим, консультаційне оцінювання ОП засвідчило існування певних резервів для удосконалення як самої програми, так і процесу її реалізації. Врахування рекомендацій експертної групи дозволить покращити функціонування цієї ОП у майбутньому.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Відповідність цілей ОП місії та завданням Стратегії розвитку НТУ на 2019-2025 роки. Регулярний моніторинг ринку праці та вивчення вимог потенційних роботодавців до кваліфікаційних та соціальних якостей фахівців зі спеціальності «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність». Тісний взаємозв'язок з роботодавцями, різні напрями їх залучення до реалізації ОП. Ретельне вивчення досвіду розробки аналогічних вітчизняних та іноземних ОП. Врахування окремих пропозицій академічної спільноти, роботодавців та здобувачів вищої освіти при формуванні цілей та змісту ОП. ОП передбачає формування соціальних навичок. Чіткі та зрозумілі правила прийому, та відсутність в них дискримінаційних положень. Активне використання в освітньому процесі платформ Moodle та Google for education. Підвищення кваліфікації викладачів, як на профільних підприємствах, так і в академічних вітчизняних та закордонних закладах освіти. Наявність чіткої нормативної бази ЗВО, що регламентує вимоги щодо контрольних заходів. Відкритий доступ до силабусів. Відповідність академічної та/або професійної кваліфікації НПП щодо фаховості викладання навчальних дисциплін ОП. Існування деталізованих процедур проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад НПП. Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП створені та дотримуються. Моніторинг і аналіз потреб стейкхолдерів, а також реагування на пропозиції та виявлені недоліки в освітній програмі. Наявність Положення про стейкхолдерів освітніх програм. На сайті НТУ систематизовано та розміщено основні документи у контексті організації та регулювання навчального процесу. Проекти освітніх програм оприлюднюються на сайті ЗВО. Наявність актуальної інформації про ОП для потенційних абітурієнтів та стейкхолдерів у відкритих джерелах ЗВО.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

При формулюванні мети ОП не вдалося повною мірою досягти балансу між визначенням професійних і соціальних якостей майбутніх фахівців, рекомендовано удосконалити формулювання цілей ОП у контексті відповідності стратегічній меті ЗВО стосовно гармонійного розвитку особистості в освітньому процесі. ПРН 21-36 забезпечуються дисциплінами вільного вибору, які сформовані за блоковим принципом. Доцільно збалансувати диспропорції щодо формування вибіркового блоку та кількості іспитів і заліків. Варто удосконалити ОП в частині забезпечення всіх ПРН освітньої програми за рахунок обов'язкових ОК, впорядкувати перелік компонент ОП, враховуючи наявність навчання на ОП за скороченими термінами на основі попередньо здобутого рівня вищої освіти (ОКР). Необхідно усунути технічну помилку в матриці забезпечення результатів навчання (табл. 7). Рекомендується посилити активність щодо академічної мобільності здобувачів та їхнього інформування про можливість визнання результатів навчання неформальної освіти. Є резерв для вдосконалення розвитку soft skills на ОП, шляхом стимулювання участі здобувачів в українських та міжнародних проектах, конкурсах та олімпіадах. Інтенсифікувати використання програмних продуктів саме підприємницького спрямування, наприклад онлайн-імітатори торгівлі цінними паперами (Chartgame, Meta-Trader та ін.), що дозволить підсилити складову підготовки здобувачів щодо біржової діяльності. Активізувати роботу щодо інтеграції в міжнародний освітньо-науковий простір в частині залучення іноземних фахівців до викладання онлайн-лекцій, участі здобувачів у міжнародних програмах обміну студентів та грантових наукових конкурсах. Незначна наявність актуальних наукових публікацій викладачів відповідно до

теоретичного змісту предметної області ОП в наукових виданнях., включених до переліку фахових видань України та у періодичних виданнях, які включені до наукометричних баз, рекомендованих МОН України, зокрема Scopus або WOS. Під час оголошення конкурсу на заміщення вакантних посад НПП доцільно визначати цілеорієнтовані для ОП вимоги до кандидатів.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Вивчення цілей ОП засвідчує наявний взаємозв'язок з місією, стратегічною метою та стратегічними напрями, які зафіксовано в Стратегії розвитку Національного транспортного університету на 2019-2025 роки, схваленою вченою радою НТУ (пр. №5 від 30.05.2019 р. (<https://cutt.ly/NcZAQcy>). Так, формулювання цілі ОП <https://cutt.ly/ocZAZbJ> щодо підготовки «висококваліфікованих конкурентоспроможних фахівців з підприємництва, торгівлі та біржової діяльності, які володіють сучасними теоретичними знаннями, зокрема, в сфері управління нерухомим майном дорожньо-транспортної галузі, вміннями та практичними навичками з планування і організації підприємництва при реалізації будівельних проектів, закупівлі та постачання матеріальних ресурсів за допомогою біржових механізмів, економічного обґрунтування підприємницької діяльності та взаємовідносин з партнерами» визначає унікальність ОП, спрямовану на підготовку фахівців за даною спеціальністю саме у дорожньо-транспортній галузі, що також підтверджується об'єктом професійної діяльності у вигляді «діяльності з планування, організації та функціонування підприємницьких, торговельних та біржових структур в сфері управління нерухомістю дорожньо-транспортної галузі» (стор.14 ОП) та відповідає положенням місії НТУ стосовно «задоволення потреб транспортно-дорожнього комплексу України шляхом підготовки конкурентоздатних фахівців, визнаних в Україні та за її межами, з високим рівнем професійної компетентності, інтелектуальної активності, соціальної відповідальності; забезпечення розвитку потенціалу та можливостей самореалізації студентів і співробітників в процесі їх спільної освітньої, наукової, інноваційної та організаційної діяльності». Разом з тим, у формулюванні цілей ОП не вдалося повною мірою відобразити аспекти місії, що стосуються «соціальної відповідальності» та стратегічної мети стосовно «сприянню самореалізації студентів та формуванню високоосвіченої, національно свідомої та гармонійно розвиненої особистості, здатної незалежно мислити і діяти згідно з принципами добра й справедливості».

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Цілі ОП та ПРН певною мірою визначаються з урахуванням позицій та потреб різних груп стейкхолдерів. Так, начальником відділу економічного моніторингу фінансово-економічного департаменту Укравтодор у 2016 р. М.М.Погребняк (Лист-звернення <https://cutt.ly/pсZAZ04>) та директором ДП «ДерждорНДІ» В.М.Нагайчук (лист-звернення <https://cutt.ly/lсZSw8e>). Було обґрунтовано необхідність підготовки фахівців даної ОП з позицій сучасного розвитку транспортного комплексу України. Проведені фокус-групи з представниками роботодавців (НВО «Трансінжиніринг», ДП «ДерждорНДІ», ТОВ «Сучасна транспортна інфраструктура», ТОВ «Союзтранспроект» та ін.), академічної спільноти, а також зі здобувачами даної ОП підтверджують їх активну участь в обговоренні цілей і програмних результатів навчання за ОП. Зокрема, у протоколі № 12 від 24.06.2020 р. засвідчено, що представник Укравтодор пропонує доповнити ОП наступними освітніми компонентами «Оцінка майна дорожнього господарства», «Економіка природокористування». Присутні також представники Національної асоціації дорожників України, НВО «Трансінжиніринг», які також надали свої пропозиції щодо перегляду та актуалізації змісту ОП <https://cutt.ly/jсZSas5>. Активно ведеться практика залучення представників роботодавців до викладання на ОП. Так, Каськів В.І., Нагайчук В.М. (ДП «ДерждорНДІ») забезпечують освітні компоненти «Теорія підприємницької діяльності», «Бізнес–планування»; Гончаренко В.В. (ТОВ «Сучасна транспортна інфраструктура») - «Товарознавча експертиза будівельних матеріалів». Представники роботодавців також є керівниками кваліфікаційних робіт, беруть участь в організації практик у якості керівників та сприятимуть працевлаштуванню здобувачів. До складу робочої групи з розробки ОП включаються провідні фахівці підприємств і організацій (Чесноков С.В., Каськів В.І.), які ведуть господарську діяльність у предметній сфері ОП, а також здобувачі вищої освіти. Має місце практика рецензування ОП керівниками підприємств. Так, представником НВО «Трансінжиніринг» О.Г.Островерховим було внесено пропозиції до НП 2020 р. стосовно ВБК 24 «Оцінка майна дорожнього господарства», ВБК 28 «Управління якістю будівельної продукції». Проводиться он-лайн опитування

здобувачів вищої освіти (аналіз результатів анкетування <https://cutt.ly/GcZSIQG>), з метою виявлення найбільш актуальних питань щодо розробки та перегляду ОП.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Проектна група ОП усвідомлює необхідність підготовки висококваліфікованих кадрів для успішної реалізації поставлених Урядом та Президентом завдань щодо створення інтегрованого до світової транспортної мережі ефективного транспортного комплексу України (зокрема, програма Президента України «Велике будівництво»), що підтверджується постійним контактом з найбільш вагомими підприємствами галузі «Укравтодор», ДП «ДерждорНДІ» та дозволяє вчасно враховувати тенденції розвитку сучасного ринку праці. Вивчення навчальних планів, структурно-логічних схем та робочих програм вказує на те, що їх зміст враховує сучасні тенденції розвитку вітчизняного та світового ринків праці та забезпечує можливість здобувачам вищої освіти бути конкурентоспроможними в предметній сфері професійної діяльності. Методичне забезпечення професійно-орієнтованих навчальних дисциплін віддзеркалює особливості ведення підприємницької діяльності у сфері управління нерухомістю, враховуючи дорожньо-транспортну специфіку ВНЗ. Викладачами кафедри транспортного будівництва та управління майном проводиться постійний моніторинг тенденцій розвитку спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», який обумовив введення нових навчальних дисциплін (наприклад, «Регулювання підприємницької та комерційної діяльності» та інші) і поновлення уже наявних навчальних дисциплін: «Теорія підприємництва та комерційної діяльності», «Підприємницьке право», «Планування підприємницької діяльності», «Управління торговельною діяльністю», «Ціноутворення», «Експертиза бізнес рішень» «Біржова діяльність». Зміни були зумовлені Стандартом вищої освіти за спеціальністю «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» першого (бакалаврського) рівня (Наказ МОНУ № 1243 від 13.11.2018 р.). Проходження практик, виконання курсових та кваліфікаційних робіт містить галузевий контекст, оскільки переважна більшість баз практики та підприємств, на матеріалах яких виконуються роботи відносяться безпосередньо до дорожньо-транспортної галузі. Таким чином ОП більше орієнтується на підготовку фахівців для дорожньо-транспортної галузі, враховуючи регіональний контекст через запит роботодавців м. Київ та області. При формуванні цілей та в процесі досягнення ПРН за ОП враховується досвід аналогічних програм (звіт з аналізу аналогічних ОП <https://cutt.ly/ivPlJFJ>), в якому проаналізовано діяльність 12 вітчизняних та закордонних ВНЗ, зокрема Київський національний університет ім. Тараса Шевченка, Rzeszow University of Technology (Польща), Brno University Of Technology (Чехія) та інші. Результати аналізу ОП було враховано у побудові структурно-логічних схем вивчення дисциплін, у формуванні hard skills та soft skills.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Фокус-групи зі здобувачами вищої освіти, науково-педагогічними працівниками, випускниками та роботодавцями свідчать про те, що освітній процес за ОП забезпечує досягнення ПРН у відповідності до вимог Стандарту вищої освіти України за спеціальністю «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» першого (бакалаврського) рівня та вимог Національної рамки кваліфікацій. Розробники ОП своєчасно відреагували на затвердження МОН України Стандарту вищої освіти України за спеціальністю «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» першого (бакалаврського) рівня (Наказ МОНУ № 1243 від 13.11.2018 р.) та внесли відповідні зміни у вже діючі ОП. Зміст підготовки здобувачів за даною ОП визначається 36 ПРН, з них 20 - відповідають діючому стандарту, а ПРН 21-36 за спеціалізовано-професійними компетентностями з урахуванням пропозицій груп стейкхолдерів. Порівняльний аналіз загальних та фахових компетентностей, ПРН та форм атестації здобувачів в сучасній редакції тексту ОП та Стандарту вказує на їх відповідність.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Відповідність цілей ОП місії та завданням Стратегії розвитку Національного транспортного університету на 2019-2025 роки. Регулярний моніторинг ринку праці та вивчення вимог потенційних роботодавців до кваліфікаційних та соціальних якостей фахівців зі спеціальності «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність». Тісний взаємозв'язок з роботодавцями у контексті залучення представників роботодавців до викладання дисциплін, керівництва кваліфікаційними роботами, організації практик та потенційного працевлаштування здобувачів ОП. Ретельне вивчення досвіду розробки аналогічних вітчизняних та іноземних ОП. Врахування окремих пропозицій академічної спільноти, роботодавців та здобувачів вищої освіти при формуванні цілей та змісту ОП. Відповідність ОП стандарту вищої освіти України за спеціальністю «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» першого (бакалаврського) рівня.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Слабкі сторони та недоліки: при формулюванні мети ОП не вдалося повною мірою досягти балансу між визначенням професійних і соціальних якостей майбутніх фахівців. Рекомендації: рекомендовано удосконалити формулювання цілей ОП у контексті відповідності стратегічній меті ЗВО стосовно гармонійного розвитку особистості в освітньому процесі.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

ОП та освітня діяльність в цілому відповідають Критерію 1 та мають недоліки, що не є суттєвими. Такий висновок ґрунтується на достатньо високому ступені відповідності ОП якісним характеристикам підкритеріїв 1.2,1.3,1.4. Виявлені недоліки в частині формулювання цілей ОП (відповідність за підкритерієм 1.1) носять переважно редакційний характер та можуть бути швидко усунені.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Обсяг освітньої програми становить 240 кредитів ЄКТС на базі повної загальної середньої освіти, що відповідає вимогам щодо обсягу програми визначеного статтею 5 Закону України «Про вищу освіту» та Стандартом вищої освіти за спеціальністю «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» першого (бакалаврського) рівня (Наказ МОНУ № 1243 від 13.11.2018 р.). В ОП передбачений вступ на основі здобутого освітнього ступеня «молодший бакалавр» (освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст») за умови перезарахування закладом вищої освіти кредитів ЄКТС у обсягах, що передбачені Стандартом. Компетентності, передбачені ОП, відповідають переліку компетентностей за Стандартом вищої освіти. Обсяг вибіркових дисциплін ОП на базі повної загальної середньої освіти становить 26% від загального обсягу (62,5 кр.), що відповідає вимогам.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

ОП є структурованою у відповідності до Стандарту, «Положення про освітні програми в НТУ», р. 4 (<https://cutt.ly/2vek7b9>) та «Положення про організацію освітнього процесу в НТУ» р. 2 (<https://cutt.ly/9velrU3>) і містить профіль освітньої програми, перелік ОК, їх логічну послідовність, матрицю відповідностей програмних компетентностей компонентам ОП, матрицю забезпечення ПРН відповідними компонентами ОП; рецензії тощо). Склад програмних компетентностей: обов'язкові компоненти класифіковано за дескриптором Національних рамок кваліфікацій та характеризуються 12 ЗК та 10 СК й відображаються 20 ПРН; вибіркових компонентів характеризуються 12 ЗК, 10 СК та 16 фаховими компетентностями й відображаються у 36 ПРН. Таку ж кількість компонент та послідовність їх вивчення містить і навчальний план. ОП має чітке відображення логічної послідовності вивчення обов'язкових компонент, а представлена структурно-логічна схема ОП демонструє певну послідовність та передумови вивчення окремих обов'язкових і вибіркових освітніх компонентів. Матриця зв'язків між освітніми компонентами та результатами навчання, яка представлена в ОП констатує, що кожен програмний результат навчання охоплений змістом програми. Усі ПРН, що передбачені стандартом вищої освіти забезпечуються обов'язковою складовою програми. ПРН 21-36 забезпечуються дисциплінами вільного вибору, які сформовані за блоковим принципом. Пропонування кількох різних ОК (блоків) і є обґрунтуванням від ЗВО стосовно забезпечення ПРН 21-36. ЕГ звертає увагу на технічну помилку: відповідно до табл. 7 опису ОП, ВБК 2, 4, 8, 22, не позначені як ті, що забезпечують певний ПРН, але, згідно із додатком 2, у анотаціях дисциплін, вказані всі ПРН, які вони забезпечують, (напр. ВБК 22 у додатку 2, забезпечує ПРН 2, 4, 5, 6, 7, 10, 12, 14, 16, 17, 24, 27. Існують деякі диспропорції: є компетентності та результати навчання, які забезпечуються значною кількістю обов'язкових і вибіркових компонентів, до прикладу ОК36, ОКП9, ОКП13, ОКП23, ОКП26 забезпечують від 14 до 19 ПРН, що може ускладнювати процедури оцінювання досягнення таких ПРН під час підсумкового контролю. Існують також диспропорції щодо співвідношення екзаменів та заліків у вибіркових блоках (напр., 2 вибірковий блок, де з 14 ВБК -

2 екзамені, 12 заліків), що дещо ускладнює вибір здобувачам. ЕГ рекомендує скорегувати забезпечення всіх ПРН освітньої програми за рахунок обов'язкових ОК. Доцільно усунути технічну помилку в матриці забезпечення результатів навчання (табл. 7), впорядкувати в переліку компонент ОПП (розд. 2, п.2.1) розбіжність ідентифікаторів обов'язкових освітніх компонент програми в наведених таблицях 2.1.1, 2.1.2, 2.1.3., з доопрацюванням нормативних положень ЗВО щодо умов перезарахування набутих ПРН при вступі на ОП на основі попередньо здобутого ступеня ВО (ОКР). Доцільно привести ОП у відповідність до «Положення про освітні програми в НТУ» в частині визначення видів компетентностей та кількості доповнених до визначених Стандартом спеціальності.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Наповнення змісту освітньої програми відповідає предметній області визначеної спеціальності відповідно до Стандарту вищої освіти України, перший (бакалаврський) рівень, галузь знань 07 Управління та адміністрування, спеціальність 076 Підприємництво, торгівлі та біржова діяльність. ОП забезпечує вивчення дисциплін: циклу загальної підготовки: повної загальної середньої освіти (13 дисциплін на 1710 годин); освітнього ступеня «молодший бакалавр» (освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст») за умови перезарахування закладом вищої освіти: 60 кр. (4 дисципліни на 660 годин); глибоке вивчення дисциплін циклу професійної підготовки: повної загальної середньої освіти (29 дисциплін на 3615 годин); освітнього ступеня «молодший бакалавр» (освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст») за умови перезарахування закладом вищої освіти: 60 кр. (23 дисципліни на 2970 годин); 120 кр. (16 дисциплін на 1920 годин); вибіркового блоку: повної загальної середньої освіти (17 дисциплін на 1875 годин); освітнього ступеня «молодший бакалавр» (освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст») за умови перезарахування закладом вищої освіти: 60 кр. (15 дисциплін на 1770 годин); 120 кр. (15 дисциплін на 1680 годин). Ознайомлення з робочими навчальними програмами кожної освітньої компоненти дало змогу встановити, що освітній процес за ОП дійсно в повному обсязі дозволяє студентам набути прикладних професійних компетентностей щодо функціонування підприємницьких, торговельних, біржових структур в сфері управління нерухомим майном дорожньо-транспортної галузі, які є конкурентними на ринку праці за відповідною галуззю знань (спеціальністю).

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Під час акредитаційної експертизи, експертна група встановила що поняття індивідуальної освітньої траєкторії закладено в Положенні про організацію освітнього процесу (<https://cutt.ly/lc6W6uz>). Воно передбачає можливість вибору здобувачем освіти видів, форм і темпу здобуття освіти, навчальних дисциплін, рівня їх складності, методів і засобів навчання. Індивідуальна освітня траєкторія у закладі освіти реалізується через наявність індивідуального навчального плану, наявність факультативів у вигляді Іноземної мови та Фізкультури, а також можливості вільного вибору вибіркового дисциплін. Це було підтверджено під час зустрічі зі здобувачами вищої освіти (День 1, 13.10–13.50). Обсяг вибіркового дисциплін в даній ОП становить: 62,5 кредити ЄКТС при вступі на базі повної загальної середньої освіти; 59 кредитів ЄКТС при вступі на базі ступеня молодшого бакалавра або освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста, за умови перезарахування 60 кредитів ЄКТС, отриманих в межах відповідних попередніх освітніх програм; 56 кредитів ЄКТС вступ на базі ступеня молодшого бакалавра або освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста, за умови перезарахування 120 кредитів ЄКТС, отриманих в межах відповідних попередніх освітніх програм. У відсотковому співвідношенні до обсягу ОП у розмірі 240 кредитів ЄКТС вибірковість становить 26 %; обсягу 180 кредитів ЄКТС становить 32%; обсягу 120 кредитів ЄКТС становить 46%. Що не суперечить пункту 15 частини першої статті 62 Закону України “Про вищу освіту”. Формалізація процесу вибору дисциплін в НТУ регламентована Положенням про порядок реалізації студентами НТУ права на вільний вибір навчальних дисциплін (<https://cutt.ly/Xc6Iayd>). Здобувачі під час зустрічі з експертною групою (День 1, 13.10–13.50), підтвердили реальну наявність процесу вибору дисциплін, ознайомленість з самим процесом, та наявністю інформування. Інформування полягає у присутності опублікованих силабусів на сайті кафедри (<https://cutt.ly/4c6PF6s>), та вчасне повідомлення про початок процесу вибору дисциплін. Формування блоків вибіркового дисциплін відбувалось за участі стейкхолдерів як зі сторони роботодавців, що було підтверджено під час зустрічі з ними (День 1, 16.30–17.10), так і зі сторони здобувачів (День 1, 13.10–13.50). Теперішній перелік був сформований з урахуванням галузевої специфіки та побажань стейкхолдерів, а також зазначенням факту подальшої роботи над удосконаленням вибіркової. Слід додати, що здобувачі на разі можуть вибирати дисципліни з наведеного переліку поданого в ОП. Під час зустрічей з гарантом, було сказано що в ЗВО наразі ведеться процес удосконалення механізму реалізації вибору дисциплін з інших освітніх програм а також з циклу загальної підготовки.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Організаційне забезпечення процесу проходження практики забезпечується Положенням про проведення практики студентів НТУ <https://cutt.ly/UcZWABw>. Усі види практик забезпечені відповідними робочими програмами та

методичними рекомендаціями до проходження (навчальної <https://cutt.ly/mcZExHr> та передкваліфікаційної практики <https://cutt.ly/pcZEFq>). Ґрунтовне вивчення ОП та відповідних навчальних планів свідчить про те, що здобувачами вищої освіти передбачається проходження навчальної (2 тижні/3 кредити) та передкваліфікаційної практики (2 тижні/3 кредити). Доречно відзначити, що запропонована тривалість дещо замала й не зовсім відповідає одному з вагомих напрямків Стратегії НТУ, спрямованого на практичну підготовку здобувачів. Крім того, ці освітні компоненти не знайшли свого відображення в анотації, що не дозволяє в повній мірі відобразити зміст практичної підготовки. Фактичне підтвердження практичної підготовки здобувачів було отримано у процесі тісної роботи у фокус-групах перш за все з роботодавцями, по-друге, з керівництвом і науково-педагогічними працівниками ЗВО та зі здобувачами даної ОП. Здобувачі мають змогу проходити практику на фахових підприємствах у рамках укладених угод про співпрацю (ДП «ДерждорНДІ», Національна асоціація дорожників України, Науково-виробничим об'єднанням «Трансінжиніринг» та іншими). Аналіз змісту програм практики підтверджує можливість здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності в галузі. Загальне враження у роботодавців щодо наявності у студентів відповідних знань, умінь, комунікацій, а також застосування на практиці отриманих компетентностей та програмних результатів свідчать про достатній рівень, чому значною мірою сприяє активне залучення роботодавців до викладання, керівництва кваліфікаційними роботами та організації практик.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Аналіз ОП дозволяє констатувати, що її освітніми компонентами передбачено формування у здобувачів вищої освіти соціальних навичок (ораторська майстерність, здатність працювати у команді, здатність діяти відповідально та свідомо та інші), як за рахунок обов'язкових компонент: ОКП 2 Історія підприємництва та комерційної діяльності, ОКП 3 Підприємницьке право, ОКП 17 Комунікативні процеси у підприємницькій діяльності, ОКЗ 3 Іноземна мова за професійним спрямуванням, ОКЗ 4 Політолого-соціологічний курс та інші, так і за рахунок деяких вибіркових: ВБК 8 Лідерство та партнерство в бізнесі, ВБК 12 Регулювання підприємницької та комерційної діяльності, ВБК 16 Торговельні мережі та ін. Крім того, у ВНЗ працюють юридична клініка, студентський інтелектуальний клуб НТУ, Центр студентської творчості та дозвілля та ін. На кафедрі ТБіУМ створено науковий гурток «Формування професійних та особистісних якостей підприємця» <https://cutt.ly/szHYExp>, керівником якого є гештальт-терапевт Малько М.М., що сприяє набуттю здобувачами вищої освіти соціальних навичок. Таким чином, ОП передбачає певний рівень забезпечення розвитку соціальних навичок під час навчання, участі у наукових гуртках, конференціях, який може і далі удосконалюватися.

7. Зміст освітньої програми ураховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт відсутній.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Співвідношення обсягу окремих освітніх компонент ОП із фактичним навантаженням здобувачів регламентується розділом 5 Положення про організацію освітнього процесу (<https://cutt.ly/cc4Ckju>), де зазначено основні критерії щодо організації освітнього процесу. Аудиторне тижневе навантаження коливається в середньому у навчальних планах усіх термінів навчання від 13 до 17 годин на тиждень. За структурно-логічною схемою та навчальним планом за кожним семестром не більше 8 освітніх компонент. Частка аудиторних годин, відведених на освітні компоненти становлять у більшості своїй не більше 1/2 від загальної кількості годин, але менше 1/3. Також в переліку компонент ОП (табл.2.1) та у навчальному плані (на базі повної загальної середньої освіти) передбачено позакредитні факультативні дисципліни: іноземна мова - 80 ауд. акад. годин та фізична культура 192 ауд. акад. години, що дещо перевантажує ОП.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

За освітньо-професійною програмою не передбачена дуальна форма здобуття вищої освіти.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Чітка структурованість ОП за обсягом та змістом з посиленням блоком професійної підготовки, що дає змогу здобувачам отримати прикладні навички та професійні компетентності за фахом та досягти визначених цілей та програмних результатів навчання. Узгодженість змісту освітньої програми з предметною областю зазначеної спеціальності. Плідна співпраця з роботодавцями та існуюча практика опитування роботодавців та здобувачів щодо змісту ОП, створює сприятливі умови для практичної підготовки здобувачів вищої освіти та постійного оновлення ОП у відповідно до вимог ринку праці та спеціальності. ОП передбачає формування соціальних навичок.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Слабкі сторони та недоліки: ПРН 21-36 забезпечуються дисциплінами вільного вибору, які сформовані за блоковим принципом. Технічна помилка в матриці забезпечення результатів навчання (табл. 7) у рядках ВБК 2, 4, 8, 22 та, як наслідок, невідповідність із вказаними в анотаціях дисциплін ПРН (Додаток 2 опису ОП). Наявність диспропорцій у забезпеченні компетентностей та результатів навчання, у формуванні вибіркового блоку та кількості іспитів і заліків. Наявність у звіті про самооцінювання згадок про професійний стандарт при його відсутності (некоректність). Рекомендації: скорегувати забезпечення всіх ПРН освітньої програми за рахунок обов'язкових ОК. Усунути технічну помилку в матриці забезпечення результатів навчання (табл. 7) та привести у відповідність таблицю 7 до додатку 2. Збалансувати диспропорції щодо забезпечення компетентностей та результатів навчання; впорядкувати перелік компонент ОП, враховуючи наявність навчання на ОП за скороченими термінами на основі попередньо здобутого рівня вищої освіти (ОКР). Доцільно також привести ОП у відповідність до «Положення про освітні програми в НТУ» в частині визначення видів компетентностей та кількості доповнених компетентностей до визначених Стандартом спеціальності що визначають потреби регіонального та секторального ринку праці.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Структура та зміст ОП має значний рівень відповідності за критерієм 2, ОП відповідає ЗУ “Про вищу освіту” та Стандарту вищої освіти за спеціальністю, має логічні взаємозв'язки та дозволяє досягти цілей і програмних результатів. Має місце повна узгодженість з вимогами підкритеріїв 2.1, 2.3, 2.5, 2.6, а також частково за підкритеріями 2.2, 2.4, 2.8. За підкритерієм 2.9. дуальна освіта не застосовується. З урахуванням голістичного підходу до оцінювання, готовності ЗВО вдосконалювати якість реалізації ОП, конструктивний підхід гаранта до рекомендацій щодо покращення ОП, з урахуванням фактів та доказів, які наведені вище, ОП відповідає Критерію 2 з недоліками, що є несуттєвими.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Експертна група ознайомилась з Правилами прийому на навчання для здобуття вищої освіти в Національному транспортному університеті в 2021 році (<https://cutt.ly/lc6CSL1>) та додатками до них які є оприлюднені на веб-порталі ЗВО (<https://cutt.ly/Cc6C85v>). Під час ознайомлення з ними, експертна група не виявила наявних дискримінаційних положень, та пересвідчилась у їхній чіткості та зрозумілості. Додатково під час зустрічі зі здобувачами вищої освіти (День 1, 13.10–13.50), було підтверджено факти чіткості, зрозумілості та відсутності дискримінаційних аспектів як від вступників на базі ПЗСО, так і від вступників на основі ступеня молодшого бакалавра, освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Згідно додатку 4 до Правил прийому на навчання для здобуття вищої освіти в Національному транспортному університеті в 2021 році (<https://cutt.ly/NvqwtTG>), для вступу на ОП на базі ПЗСО були встановлені наступні вагові коефіцієнти: 1. Українська мова та література – 0,2; 2. Математика – 0,5; 3. Історія України або іноземна мова, або біологія, або географія, або фізика, або хімія – 0,2. Також встановлено ваговий коефіцієнт середнього балу документа про повну загальну середню освіту у розмірі 0,1. При цьому мінімальна кількість балів для допуску до

участі в конкурсі становить 100 балів для кожного предмету. Під час зустрічі з допоміжними (сервісними) структурними підрозділами (День 2, 11.00–11.40), відповідальний секретар приймальної комісії – канд. техн. наук, професор Філіпова Галина Андріївна, пояснила що ваговий коефіцієнт 0.5 для математики зумовлений особливістю ОП. Також наявна мінімальна кількість балів у розмірі 100 дає змогу взяти участь у конкурсі кожному хто виявляє бажання, та довести свою спроможність навчатись на даній ОП. Згідно з додатком 2 до Правил прийому на навчання для здобуття вищої освіти в Національному транспортному університеті в 2021 році (<https://cutt.ly/Nvqoz2v>), ЗВО здійснює вступ на дану ОП за скороченим терміном навчання на денну форму (1 р, 10 міс) та заочну (2 р 10 міс). Для денної форми наявна фіксована конкурсна пропозиція що включає в себе Українська мова і літературу (ЗНО), Історію України (ЗНО) та Фахове вступне випробування. Є наявна небюджетна конкурсна пропозиція котра включає в себе Українську мову і літературу (ЗНО), математику або історію України, або іноземну мову, або біологію, або географію, або фізику, або хімію (ЗНО) та фахове вступне випробування. Для заочної форми наявна небюджетна конкурсна пропозиція котра включає в себе Українську мову і літературу (ЗНО), математику або історію України, або іноземну мову, або біологію, або географію, або фізику, або хімію (ЗНО) та фахове вступне випробування. Вагові коефіцієнти для оцінок зовнішнього незалежного оцінювання або вступних іспитів з першого та другого предметів $K_1 = 0,25$; $K_2 = 0,25$; для оцінки фахового вступного випробування $K_3 = 0,5$. Мінімальне значення кількості балів сертифіката з конкурсного предмета з яким вступник допускається до участі у конкурсі 100 балів. Мінімальне значення кількості балів з фахового вступного випробування становить 120 балів. Під час зустрічі з допоміжними (сервісними) структурними підрозділами (День 2, 11.00–11.40), відповідальний секретар приймальної комісії – канд. техн. наук, професор Філіпова Галина Андріївна, пояснила, що акцент на фаховому іспиті зумовлений особливостями ОП а також необхідністю виявити необхідний рівень знань для подальшого навчання на ОП. Нею було зазначено що зміст фахового іспиту переглядається щороку, що також було підтверджено гарантом.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Визнання результатів навчання здобутих в інших ЗВО регламентується Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність студентів національного транспортного університету (<https://cutt.ly/Fvqgfly>), а саме в розділі “Визнання результатів навчання студента університету у вищому навчальному закладі партнері”. Положення містить сукупність вимог щодо відповідних процедур та їхнє застосування. Так, згідно даного положення, ЗВО за наявності необхідного документу може визнати результати як внутрішньої академічної мобільності, так і міжнародної. Під час акредитаційної експертизи випадків визнання результатів навчання виявлено не було, як і випадків наявності одного з видів академічної мобільності. Експертна група рекомендує посилити роботу щодо активізації академічної мобільності студентів даної освітньої програми.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті регламентується Тимчасовим положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих студентами набутих студентами Національного транспортного університету у неформальній/інформальній освіті (<https://cutt.ly/lvqkgrn>). Згідно якого в ЗВО існує процедура визнання результатів неформальної освіти. Під час зустрічі зі здобувачами вищої освіти(День 1, 13.10–13.50), експертна група переконалась, що вони знайомі з даною процедурою, проте нею не користувались. У зв'язку з цим експертна група рекомендує додатково інформувати здобувачів про таку можливість.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Чіткі та зрозумілі правила прийому, та відсутність в них дискримінаційних положень, висвітлення інформації на сайті.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Відсутність випадків визнання результатів навчання, здобутих в інших ЗВО за даною ОП, а також визнання результатів неформальної освіти. Експертна група рекомендує підвищити академічну мобільність студентів даної освітньої програми, та додатково інформувати здобувачів про можливість визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання за даною освітньою програмою в цілому відповідають критерію 3. В підкритеріях 3.1 та 3.2. наявний високий рівень відповідності. Критерії 3.3 та 3.4 з урахуванням рекомендацій наданих експертною групою загалом відповідають вимогам зазначеним в них.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Згідно п.4 Положення про організацію освітнього процесу НТУ <https://cutt.ly/Oc4C1Eg>, навчання здійснюється за наступними формами: лекція, семінарське заняття, практичне заняття, лабораторне заняття, індивідуальне навчальне заняття, консультація, факультатив. За умов карантину, навчання у ЗВО здійснюється за змішаною та дистанційною формою у середовищах Moodle та Google for education, що було визначено на фокус-групах з викладачами та здобувачами за ОП. Цифрові технології застосовуються у достатній мірі (Microsoft Project та інші продукти MS, враховуючи фокус ОП, використовуються також кошторисна справа, Credo Радон, autocad). Вільний вибір дисциплін здійснюється згідно Положення про порядок реалізації студентами НТУ права на вільний вибір навчальних дисциплін <https://cutt.ly/Pc4C9ky>. У контексті застосування принципів академічної свободи, у Положенні про організацію освітнього процесу НТУ зазначено, що здобувачам, за можливості, має бути запропоновано на вибір низку методів оцінювання (п.7), а викладачі мають змогу обирати методи навчання та викладання. Згідно РП начальних дисциплін ОП <https://cutt.ly/WvrCZLz> використовуються інформаційно-презентаційні, алгоритмічно-дійові, пошуково-творчі або проблемно-пошукові методи навчання (ОК "Міжнародна економіка", ОК "Зовнішньоекономічна діяльність"). Серед аудиторних годин переважають лекційні, практичні та лабораторні заняття. На фокус-групах зі здобувачами, було визначено, що застосовуються класичні та інтерактивні методи навчання (дискусії, презентації та інші), що сприяє досягненню програмних результатів. На сайті кафедри є інформація стосовно ОП, силабусів, робочих програм, анотацій до дисциплін. Здобувачі мають зворотній зв'язок, існують процедури реагування на їх запити та контакт із кураторами груп. Задоволеність здобувачів визначається опитуваннями. Аналіз матриць відповідності ОП свідчить, що в наявності компетентності та результати навчання, які забезпечуються значною кількістю обов'язкових і вибіркових компонентів. ПР 21-36 забезпечуються вибірковими компонентами ВБК1-ВБК34, побудованими за блоковим принципом, що, загалом, має уможливити досягнення зазначених результатів навчання, які були доповнені до визначених Стандартом спеціальності, з метою визначення потреби регіонального та секторального ринку праці. Рекомендовано використовувати програмні продукти саме підприємницького спрямування, наприклад онлайн-імітатори торгівлі цінними паперами (Chartgame, Meta-Trader та ін.), що дозволить підсилити біржову складову у підготовці здобувачів. Під час проведення фокус-груп було визначено, що форми та методи навчання і викладання відповідають заявленим в ОП цілям, дозволяють досягати програмних результатів навчання, узгоджуються із студентоцентрованим підходом.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Здобувачі вищої освіти належним чином проінформовані про цілі, зміст та програмні результати навчання за ОП. На сайті НТУ розміщена інформація щодо розкладу занять <https://cutt.ly/pc4VjH7>, графік навчального процесу <https://cutt.ly/oc4VzS7>, навчальні плани <https://cutt.ly/Qc4VWUf> (для ОП за 2020 н.р.), освітні програми <https://cutt.ly/gc4VRIH>. На сайті кафедри є посилання на гугл-диск щодо інформації стосовно ОП, силабусів <https://cutt.ly/jc4VUI7>, анотацій до дисциплін <https://cutt.ly/jc4VO5D>. За словами здобувачів, на перших заняттях викладачі ознайомлюють їх з компетентностями та програмними результатами навчання, а на початку навчання – з можливістю та процедурою вільного вибору дисциплін.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

В процесі реалізації ОП поєднується навчання та наукові дослідження, що підтверджується наявністю публікацій, участю у конференціях (у 9 здобувачів вищої освіти опубліковано тези на Міжнародній науково-практичній конференції «Наукові розробки, передові технології, інновації» Прага – 2020). Здобувачі ОП Горбань І.О., Катюха А.О. та викладачі кафедри брали участь у НДР № 78-20 від 03.07.2020 р. «Провести експериментальні дослідження процесів вологопроникності укосів земляного полотна та розробити пакет технологічних документів для проектування та влаштування конструкцій укріплення укосів земляного полотна на автомобільних дорогах загального користування», результати виконання якої знайшли своє відображення у публікаціях та освітніх компонентах. У рамках інтеграції європейського досвіду, завдяки співпраці з університетом м. Падерборн (Німеччина) була розроблена «Концепція сприяння інтеграції науки, освіти та інновацій в НТУ». В освітній діяльності за ОП використовуються результати наукових досліджень, виконаних на кафедрах університету, залучених до підготовки здобувачів освіти за ОП. Здобувачі, що виявляють бажання приймати участь у науково-дослідній роботі кафедри, залучаються до виконання наукових тем. За результатами виконаних досліджень співробітники кафедри у співавторстві зі здобувачами публікують наукові праці та доповідають ці результати на фахових всеукраїнських та міжнародних наукових конференціях. Доцільно було б більше уваги приділити участі здобувачів у Всеукраїнських конкурсах та олімпіадах за фахом.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Перегляд ОП здійснюється згідно Положення про освітні програми в НТУ <https://cutt.ly/Zc4V4KH>. Вивчення змісту та процедур затвердження робочих програм навчальних дисциплін вказує на їх систематичне оновлення з урахуванням сучасних досягнень та тенденцій розвитку сфери підприємництва та оцінки майна, а також в галузі дорожньо-транспортного будівництва. Робочі програми відображають актуальний зміст навчальної дисципліни, послідовність та організаційно-методичні форми її вивчення, обсяг часу на різні види навчальної роботи, засоби і форми поточного та підсумкового контролю. Навчально-методична база ОП оновлюється шляхом підвищення кваліфікації викладачів, участі у конференціях, залучення роботодавців до викладання дисциплін, міжнародного стажування викладачів (доценти Харченко А.М. та Чечуга О.С.), впровадження результатів НДР до освітнього процесу. Так, зміст дисципліни «Організація та управління виробництвом» викладача доц. Осяєва Ю.М. було доповнено за результатами досліджень НДР: «Провести дослідження та розробити національні стандарти щодо експлуатаційних рівнів обслуговування елементів автомобільних доріг та їх обґрунтування при реалізації довгострокових контрактів на експлуатаційне утримання автомобільних доріг загального користування» (договір № 98-17)». У 2020 році було переглянуто зміст освітньої компоненти «Комунікативні процеси в комерційній діяльності» викладача, гештальт-терапевта Малько М.М., у контексті набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills).

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Згідно інформації на сайті НТУ, він був (2014-2020 р.р.) національним контактним пунктом програми «Горизонт-2020», є активним учасником програми Erasmus + (про що також було повідомлено під час зустрічей з представниками НТУ) та веде активну діяльність у рамках ще кількох міжнародних проектів. З 2013 року здійснюється співробітництво із Університетом Північ (UNIN, Хорватія). Основними документами, що регламентують інтернаціоналізацію діяльності НТУ є Статут НТУ <https://cutt.ly/mc4BdEk> та Стратегія інтернаціоналізації <https://cutt.ly/oc4Vhуr>, де зазначено мету, завдання та напрями інтернаціоналізації НТУ. В процесі акредитаційної експертизи підтверджена участь викладачів кафедри Харченко А.М. та Чечуга О.С. у міжнародних проектах, проходження стажування в Європейських університетах (Словаччина-Угорщина-Австрія), 120 годин, сертифікат №28/05-2019, Academic Society of Michal Baludansky, University of Central Europe, 2019 р. З метою стимулювання мотивації здобувачів щодо участі у програмах міжнародної академічної мобільності, здобувачам було запропоновано додаткове вивчення англійської мови (як факультатив), про що також було повідомлено на фокус-групі. Тим не менш, доцільно інтенсифікувати інтернаціоналізацію діяльності у контексті ОП шляхом залучення іноземних фахівців до викладання лекцій онлайн, участі здобувачів у міжнародних програмах обміну студентів тощо.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Активне використання платформ Moodle та Google for education (особливо актуальне у контексті карантинних обмежень). Тісна співпраця з роботодавцями, що дозволяє своєчасно оновлювати ОП згідно вимог часу. Підвищення кваліфікації викладачів, як на профільних підприємствах, так і в академічних вітчизняних та закордонних закладах.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Слабкі сторони та недоліки: залучення здобувачів ОП до участі у Всеукраїнських конкурсах та олімпіадах має резерв для активізації. Здобувачі не беруть участь в програмах академічної мобільності через низький рівень володіння іноземною мовою. Рекомендації: інтенсифікувати використання програмних продуктів саме підприємницького спрямування, наприклад онлайн-імітатори торгівлі цінними паперами (Chartgame, Meta-Trader та інші), що дозволить підсилити складову підготовки здобувачів щодо біржової діяльності. Активізувати роботу щодо інтеграції в міжнародний освітньо-науковий простір в частині залучення іноземних фахівців до викладання онлайн-лекцій, участь здобувачів у міжнародних програмах обміну студентів та грантових наукових конкурсах. Запровадити викладання окремих дисциплін іноземною мовою. Доцільно створити більш сприятливі умови для результативної участі здобувачів у грантових конкурсах та програмах академічної мобільності, Всеукраїнських конкурсах студентських наукових робіт, олімпіадах.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

ОП та освітня діяльність в цілому відповідають Критерію 4 та мають недоліки, що не є суттєвими. Форми та методи навчання загалом сприяють досягненню цілей та програмних результатів ОП, про що свідчить застосування різних форм навчання, в т. ч. інтерактивних. Такий висновок ґрунтується на достатньо високому ступені відповідності ОП якісним характеристикам підкритеріїв 4.2,4.4. Виявлені слабкі сторони згідно п.4.1,4.3,4.5 можуть бути швидко усунені, враховуючи рівень володіння викладачами іноземною мовою, наявність наукових гуртків та потужну міжнародну діяльність НТУ.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Набір вимог щодо контрольних заходів регламентовано в Положенні про організацію освітнього процесу в НТУ (<https://cutt.ly/svqTgQV>). Вони уточнені в розділі 7 “Оцінювання результатів навчання”. Дане положення є заздалегідь оприлюдненим і доступним до здобувачів. Також під час аналізу силабусів до ОК (<https://cutt.ly/zvqYoNZ>), експертна група виявила в них наявну інформацію про форми та методи контролю. В них є наявний розподіл балів за кожним з методів які використовуються в процесі контролю засвоєння матеріалу здобувачами. Під час зустрічі зі здобувачами (День 1, 13.10–13.50), експертній групі була надана інформація, що доступ до положення та силабусів є до початку викладання ОК, а також те, що викладач на першій парі інформує про систему та критерії поточного і підсумкового контролю. Здобувачами було зазначено, що все вищесказане для них є чітким та зрозумілим. Слід додати, що відділ забезпечення якості освіти кожного року проводить опитування здобувачів. В ньому наявні питання щодо чіткості та зрозумілості критеріїв оцінювання (<https://cutt.ly/4vqAZoZ>), результати якого були надані експертній групі за запитом.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Відповідно до стандарту вищої освіти, першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, за спеціальністю 076 “Підприємництво, торгівля та біржова діяльність” (<https://cutt.ly/avqOvtq>), атестація зі спеціальності здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи або атестаційного екзамену (екзаменів). В найновішій редакції ОП (<https://cutt.ly/SvqOKXR>), є наявне тільки виконання кваліфікаційної роботи. Що не суперечить стандарту. Також за запитом експертної групи, був наданий наказ про затвердження тем кваліфікаційних робіт та призначення керівників. Після аналізу тематики експертна група прийшла до висновку, що тематика кваліфікаційних робіт відповідає фокусу ОП.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження

результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Процедурні аспекти проведення контрольних заходів регламентуються Положенням про організацію освітнього процесу в НТУ (<https://cutt.ly/svqTgQV>). Дане положення є заздалегідь опублікованим та доступним як для здобувачів вищої освіти, так і викладачів. Дотримання викладачами даних процедур, є одним з елементів забезпечення їх об'єктивності. Важливим елементом є створення комісій під час оцінювання робіт студентів, що мінімізує факти необ'єктивності. Є наявним факт інформування здобувачів про можливості захисту своїх інтересів у випадку необ'єктивності викладачів шляхом звернення до органів студентського самоврядування, деканату, гаранта, або завідуючого кафедри. Це було підтверджено під час зустрічі зі здобувачами (День 1, 13.10–13.50). Положення дозволяє здобувачу освіти, що отримав під час семестру не більше двох незадовільних оцінок, ліквідувати заборгованість до початку наступного семестру. Також здобувачі мають можливість протягом тижня з моменту оголошення результатів звернутися до оцінювача з метою оскарження оцінки. У випадку незгоди з рішенням оцінювача здобувач має право звернутися до декана, котрий призначає компетентного викладача для повторного його оцінювання. Слід зазначити що за даною освітньою програмою випадків оскарження результатів оцінювання не було.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності регламентовані Положенням про систему забезпечення академічної доброчесності педагогічними, науково-педагогічними, науковими працівниками та здобувачами вищої освіти в Національному транспортному університеті (<https://cutt.ly/PvqZR5K>). Також в ЗВО прийнятий Кодекс етики академічних взаємовідносин та доброчесності (<https://cutt.ly/LvqZLtF>). Під час експертизи було виявлено, що для протидії порушення академічної доброчесності використовуються такі технологічні рішення як Ectx, UNICHECK. З останньою є підписаний договір про співпрацю (<https://cutt.ly/UvqCuxa>). Проте під час інтерв'ю було з'ясовано, що використання програми обмежено лише перевіркою наукових робіт (дисертацій). Інші роботи перевіряються за програмами, що є у вільному доступі в мережі Internet. Також на кафедрі діє комісія доброчесності, в яку входять доценти Бубела А.В. та Козарчук І.А. Зазначені НПП реалізують процес перевірки робіт здобувачів на наявність запозичень. Оскільки випуску ще не було, то перевірка кваліфікаційних робіт не здійснювалась. Експертній групі було надано факти перевірки курсових робіт на наявність запозичень (<https://cutt.ly/KvqCBBB>). За умови надмірної кількості запозичень, формується подання про недопущення роботи до захисту або відмови у присудженні відповідного ступеня вищої освіти автору такої роботи. У ході опитування представники комісії доброчесності не підтвердили зафіксованих актів порушення академічної доброчесності за даною освітньою програмою. Слід додати, що у ЗВО існує практика популяризації політики академічної доброчесності шляхом вивчення даного питання на наукових конференціях, обговорення його на вчених радах та під час занять.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Наявність чіткої нормативної бази ЗВО, що регламентує вимоги щодо контрольних заходів. Відкритий доступ до силабусів. Наявність чітких та зрозумілих процедурних аспектів проведення контрольних заходів, їх повторного складання та оскарження.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Рекомендується здійснювати перевірку на плагіат і інші види робіт студентів окрім курсових та кваліфікаційних робіт, активізувати процедури дотримання академічної доброчесності та посилити дієвість практики реагування на порушення.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність за даною освітньою програмою в цілому відповідають критерію 5. В підкритеріях 5.1, 5.2 та 5.3 наявний високий рівень відповідності. За підкритерієм 5.4 з урахуванням наданих рекомендацій присутній необхідний рівень відповідності.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Відповідність певного викладача певній ОК є предметом оцінки експертної групи, ґрунтуючись на індивідуальному підході та беручи до уваги надані освітньою установою пояснення. Згідно з інформацією, наданою у відомостях про самооцінювання, а також інформацією в документах, доданих гарантом ОП до справи за запитом експертів щодо академічної відповідності та професійної активності викладачів кафедри транспортного будівництва та управління майном, встановлено відповідність академічної та/або професійної кваліфікації викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми. (<https://cutt.ly/7vqKfzw>). Рівень академічної кваліфікації викладачів підтверджується наявними дипломами про вищу освіту, дипломами про наукові ступені, атестатами про вчене звання. Переважна більшість НПП активно підвищують свою кваліфікацію за профілем ОП (посвідченнями та свідоцтва про підвищення кваліфікації (стажування) та сертифікати про володіння іноземною мовою представлені за посиланням (<https://cutt.ly/LvqKbch>). Особливістю персоналу, задіяного до викладання на ОП, є наявність практичного досвіду управлінської діяльності в галузі підприємництва та управління нерухомим майном у певних викладачів, зокрема: Нагайчук В.М., Малько М.М., Загорняк О.В., Чесноков С.В., Гончаренко В.В. Результати інтерв'ювання гаранта ОП, викладачів, здобувачів вищої освіти і випускників кафедри показали, що академічна та професійна кваліфікація НПП, які задіяні у реалізації ОП, загалом забезпечує досягнення цілей ОП та програмних результатів навчання. Разом з тим рекомендується посилити науково-публікаційну активність викладачів відповідно до освітніх компонент, які вони забезпечують, зокрема доц. Руженський М.М. (ОК «Експертиза бізнес-рішень»), Мартинюк О.В.» Планування підприємницької діяльності», Шпиг А.Ю.(ОК «Маркетинг»), Малько М.М. (ОК «Комунікаційні процеси в комерційній діяльності», Осяєв Ю.М. «Теорія управління. Управління персоналом».

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Конкурсний добір на вакантні посади науково-педагогічних працівників відбувається відповідно до вимог відповідних кваліфікаційних характеристик. Добір викладачів НТУ регламентується «Положенням про проведення конкурсу, прийняття на роботу, продовження трудових відносин і звільнення з посад науково-педагогічних та педагогічних працівників НТУ» <http://vstup.ntu.edu.ua/polozhennja-konkurs.pdf>, «Положенням про Конкурсну комісію по відборі кандидатів на заміщення вакантних посад науково-педагогічних та педагогічних працівників у НТУ» <http://vstup.ntu.edu.ua/polozhennja-konkurs.pdf>. Претенденти подають на обговорення кафедри висновок або звіт про свої професійні та особистісні якості за попередній період роботи, або характеристику з попереднього місця роботи. Висновки кафедри затверджуються таємним голосуванням та передаються на розгляд Вченої ради факультету та конкурсної комісії. Конкурсна комісія надає рекомендації стосовно претендентів на посади директорів навчальних інститутів, деканів факультетів, завідувачів кафедр, професорів та доцентів, старших викладачів, асистентів, директора бібліотеки для розгляду питання на засіданні Вченої ради вищого навчального закладу. Перед таємним голосуванням на Вченій Раді щодо кожної кандидатури претендентів на відповідну посаду оголошується висновок кафедри, (факультету) та рекомендації конкурсної комісії і проводиться їх обговорення. Представники органів студентського самоврядування в ході інтерв'ю підтвердили участь в процесах конкурсного добору на вакантні посади НПП на різних етапах. Результати опитування студентів засвідчили високу оцінку професійної компетентності викладачів. Експертна комісія також знайомила з оголошеннями про вакантні посади <http://www.ntu.edu.ua/vakantni-posadi/> та констатує, що за усіма вакансіями відсутні цілеорієнтовані вимоги для ОП щодо основних освітніх компонент для викладання, досвіду практичної діяльності НПП у відповідній професійній сфері тощо. Для покращення процесу конкурсного добору НПП рекомендовано формулювати такі цілеорієнтовані вимоги для ОП, щодо основних освітніх компонент. ЕГ переконалася, що процедури конкурсного добору є прозорими і загалом уможливають забезпечення необхідного рівня професіоналізму для успішної реалізації ОП. Але існують резерви і для удосконалення цього процесу.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

У НТУ використовується декілька напрямів залучення роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу за відповідною ОП. Це, зокрема: 1) залучення їх представників до рецензування якості ОП (ПП «Експертзабезпечення», НВО «Трансінжиніринг», ФОП «Усиченко», ФОП «Поляков»); 2) залучення представників роботодавців до складу проектної (робочої) групи (Чесноков С. В. заступник директора ПП «Експерт-забезпечення», Каськів В. І. заступник директора з наукової роботи ДП "ДерждорНД"); 3) взаємодія з роботодавцями щодо

забезпечення умов для проходження виробничих практик (існують філії кафедр при НАДУ, ДержДорНДІ, НВО «Трансінжиніринг»); 4) спільна участь викладачів ОП та фахівців-практиків у круглих столах та семінарах; 5) участь представників роботодавців у процесі атестації здобувачів освіти за ОП; 6) практика залучення роботодавців до освітнього процесу в якості викладачів за сумісництвом та інші заходи. Усе це було підтверджено на зустрічі експертної групи зі стейкхолдерами – роботодавцями, які підкреслили важливість реалізації даної ОП, високий попит на випускників, посилаючись на її галузевий контекст та міждисциплінарну спрямованість. Залучення роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу на освітній програмі має системний та різноплановий характер, а зазначені роботодавці є представниками впливових організацій та установ національного рівня.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

ЗВО активно використовує практику залучення професіоналів-практиків до аудиторних занять. За даною ОПП доц. Загорняк О.В. (забезпечує ОК «Гроші і кредит», «Інвентаризація майна») є на громадських засадах експертом з фінансово-економічних питань Федерації роботодавців транспорту, Національної асоціації дорожників України, членом Громадської ради Укравтодору; доц. Чечуга О.С. (забезпечує ОК «Управління консалтинговою діяльністю»), є директором ТОВ «Союзтранспроект»; доц. Гончаренко В.В. (забезпечує ОК «Товарознавча експертиза будівельних матеріалів»), є директором ТОВ «Сучасна транспортна інфраструктура»; ст.викл. Чесноков С.В. (забезпечує ОК «Практичні питання майнових прав та їх законодавчого забезпечення») є заступником директора ПП «Експертзабезпечення», доц. Харченко А.М. є експертом з питань охорони праці, має сертифікати ДП «Держгірпромнагляду» (забезпечує ОК «Основи охорони праці. Безпека життєдіяльності»). Представники роботодавців Каськів В.І., Нагайчук В.М. ДП «ДерждорНДІ» на даній ОПП викладають курси «Теорія підприємницької діяльності», «Бізнес – планування»; доц. Усиченко О.Ю. що є ФОП «Усиченко О.Ю.» на даній ОП викладає курси «Управління торговельною діяльністю», «Електронна комерція», «Інтернет маркетинг». Представники роботодавців з ДП «ДерждорНДІ», ПП «Експертзабезпечення», ФОП «Поляков В.М.», ФОП «Свердлюк О.А.», ТОВ «Сучасна транспортна інфраструктура», НАДУ, ТОВ «Союзтранспроект» залучаються до даної ОП у якості керівників практики від виробництва. ОК «Комунікативні процеси в комерційній діяльності», «Лідерство та партнерство в бізнесі», які направлені на формування у здобувачів психологічно-соціальних навичок soft skills викладає сертифікований гештальт-терапевт, супервізор, (сертифікати ВОПП ГП, стандарт ЕАГТ), арт-терапевт (сертифікат ГО"СААТ"), к.т.н., доц. Малько М.М. Усе це засвідчила і зустріч зі здобувачами вищої освіти. Отже, опитування стейкхолдерів вказало на важливість залучення професіоналів-практиків до аудиторних занять, що сприяє набуттю фахових компетентностей необхідних для подальшого професійного становлення здобувачів.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Процес професійного розвитку викладачів університету регулюється «Положенням про підвищення кваліфікації фахівців» <http://files.ntu-web6.ntu.edu.ua/www.ntu.edu.ua/publicna-inf/polozhennja-pidv-kval.pdf/> Таким чином, забезпечення професійного розвитку НПП значною мірою орієнтоване на співпрацю НТУ із іншими організаціями, а інколи і на повну індивідуальну організацію таких процесів з боку викладачів. До того ж часу варто звернути увагу на певний рівень функціонування власних програм підвищення педагогічної майстерності та професійного розвитку викладачів в Центр підвищення кваліфікації НТУ, діяльність якого регламентується «Положенням про Центр підвищення кваліфікації, перепідготовки, удосконалення керівних працівників і спеціалістів Національного транспортного університету» <http://files.ntu-web6.ntu.edu.ua/www.ntu.edu.ua/publicna-inf/polozannya-cpk-pps.pdf>. НТУ також стимулює НПП до участі у експертній діяльності- залучення викладачів до участі в розробці нормативно-правової бази, підготовці стандартів та правил дорожньо-будівельної галузі. Крім того, професійному розвитку викладачів сприяє виконання науково-дослідних робіт, де викладачі виконують функції керівника або відповідального виконавця НДР. До справи за запитом експертів залучено відповідні документи (про підвищення кваліфікації та таблиця із повним вмістом інформації про НПП), що підтверджують відповідність професіоналізму викладачів змісту ОП. (<https://cutt.ly/DvreKnw>) Під час інтерв'ювання, викладачі загалом засвідчили задоволеність існуючою системою планування та підтримки професійного розвитку у ЗВО, а також підтвердили її ефективність для підвищення якості викладання. Рекомендується активізувати участь викладачів, що викладають на даній ОП, в міжнародних програмах підвищення кваліфікації та міжнародного стажування.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

У НТУ функціонує «Положення про рейтингове оцінювання діяльності науково-педагогічних працівників» (<https://cutt.ly/svrrdlw>). Його метою є узагальнення та систематизація досягнень науково-педагогічних працівників університету та визначення додаткових показників, які не були заплановані в індивідуальному плані викладачів. На основі сумарного рейтингу здійснюється заохочення НПП або розірвання контракту у випадку невідповідності рівня професіоналізму ліцензійним вимогам. Результати рейтингу викладачів оприлюднюються на офіційному веб-сайті університету. Рейтинг викладачів кафедри ТБіУМ представлений за посиланням (<https://cutt.ly/yvtrbDc>). Наукова та інші активності викладачів відзначаються грамотами та подяками ректора та декана факультету, а також передбачена грошова винагорода, згідно «Положення про преміювання співробітників Національного

транспортного університету» (<https://cutt.ly/QvtrFjP>). Матеріальне заохочення претендентів здійснюється шляхом преміювання, на підставі наказу ректора, відповідно до критеріїв і у обсягах, які визначені у Положенні. У ході зустрічі з академічним персоналом було з'ясовано, що за результатами щорічного рейтингового оцінювання наукових показників НТУ викладачі кафедр, що здобули перші три призових місця отримують за наказом ректора премію. Проте в зазначеному «Положенні про преміювання співробітників Національного транспортного університету», основні критерії оцінки роботи та показники преміювання (розділ 4) не кореспондують із результатами щорічного рейтингового оцінювання НПП. Рекомендується узгодити зміст «Положення про преміювання співробітників Національного транспортного університету» та Колективного договору НТУ (<https://cutt.ly/nvtrChX>) з п.1.5. «Положення про рейтингове оцінювання діяльності науково-педагогічних працівників» щодо врахування результатів рейтингового оцінювання НПП НТУ.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Відповідність академічної та/або професійної кваліфікації НПП щодо фаховості викладання навчальних дисциплін ОП. Існування деталізованих процедур проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад НПП. Продуктивна співпраця із численними роботодавцями у контексті організації та реалізації освітнього процесу. Наявна участь у реалізації освітнього процесу на ОП фахівців-практиків, експертів у галузі та представників-роботодавців на постійній основі (трудові та інші відносини). Сприяння професійному розвитку викладачів у співпраці ЗВО з іншими організаціями у різних формах.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Слабкі сторони та недоліки: незначна наявність актуальних наукових публікацій викладачів відповідно до теоретичного змісту предметної області ОП в наукових видань, включених до переліку фахових видань України та у періодичних виданнях, які включені до наукометричних баз, рекомендованих МОН України, зокрема Scopus або Web of Science Core Collection. Рекомендації: під час оголошення конкурсу на заміщення вакантних посад НПП доцільно визначати цілеорієнтовані для ОП вимоги до кандидатів, зокрема щодо відповідності їх академічної та/або професійної кваліфікації запланованим для викладання освітнім компонентам, необхідного для програми досвіду практичної діяльності претендента за певними дисциплінами тощо. Активізувати участь викладачів, що викладають на даній ОП, в міжнародних програмах підвищення кваліфікації та міжнародного стажування. Узгодити зміст «Положення про преміювання співробітників Національного транспортного університету» та «Колективного договору НТУ» з п.1.5. «Положення про рейтингове оцінювання діяльності науково-педагогічних працівників» щодо врахування результатів рейтингового оцінювання НПП НТУ.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

ОП має значний рівень узгодженості із якісними характеристиками за підкритеріями 6.1, 6.2, 6.3 та 6.4. До того ж, враховуючи певну узгодженість за підкритеріями 6.5 та 6.6 і готовність ЗВО до удосконалення, голістичний підхід в оцінюванні, релевантність фактів і їх контексту, а також різну вагомість окремих підкритеріїв, ОП та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають Критерію 6. Усі зазначені недоліки не є суттєвими.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Під час огляду матеріально-технічної бази (День 2, 09.00–10.30), експертна група в дистанційному режимі оглянули наявні технічні потужності, які застосовуються в процесі освітньої діяльності. А саме наявний функціонуючий сайт кафедри (<https://cutt.ly/5vwMvq3>), котрий дозволяє здобувачам отримувати оперативний доступ до новин кафедри та інформації, щодо організації та реалізації навчального процесу. Також для інформування здобувачів та інших зацікавлених сторін використовуються інформаційні стенди. При кафедрі функціонують лабораторії, котрі застосовуються в навчальному процесі, та обладнані комп'ютерною технікою. Є встановлені наступні програмні

продукти: “Credo_Dat”; ПК “КОШТОРИС”, MathCAD; Пакет ГІС “Панорама”; ПК “Будстандарт”, “Норматив +”, “Midas”. ЗВО також співпрацює з компаніями Microsoft та Google, і має доступ до їх продуктів, а саме до Office 365 і його середовища та до Google for education, на безоплатній основі. Дані програмні продукти використовуються в процесі дистанційного навчання. У ЗВО впроваджена система Moodle, для адміністрування процесів використовуються програмні комплекси “Деканат” та “Кафедра”, котрі є власною розробкою. Слід додати, що на базі університету функціонують філії ДП “ДерждорНДІ”, науково-виробниче об’єднання “Трансінжиніринг” та національна організація дорожників України. В ЗВО функціонує бібліотека, два читальних зали та бібліотечний портал онлайн (<https://cutt.ly/Avw27ea>). Функціонує автоматизована бібліотечно – інформаційна система (АБІС). В університеті наявний сучасний спортивний комплекс, який забезпечує можливість студентам і співробітникам університету заняття спортом. Під час зустрічі з допоміжними (сервісними) структурними підрозділами (День 2, 11.00–11.40), керівником планово-фінансового відділу, було зазначено, що фінансується дана ОП в достатньому об’ємі та здійснюється виплата надбавок у повному об’ємі. Також на кафедрі здійснюється виконання НДДКР, що дозволяє залучати додаткове фінансування. Варто відзначити, що до реалізації науково-дослідної роботи залучаються здобувачі. Продемонстровані за допомогою відеозапису наявні матеріально-технічні ресурси ЗВО є достатніми для забезпечення реалізації освітньої програми, що включає і досягнення програмних результатів навчання.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Під час акредитаційної експертизи фактів утрудненого доступу викладачів і здобувачів вищої освіти до інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах ОП виявлено не було. Також всі програмні продукти є безоплатними для викладачів та здобувачів.. На території ЗВО є вільний, безкоштовний доступ до мережі WI-FI.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров’я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Під час зустрічі зі здобувачами (День 1, 13.10–13.50), було надано інформацію, що на час пандемії, здійснюється вільний доступ до приміщень ЗВО, а також до гуртожитку. Це є особливо важливим, так як всі контакти студентів та позаосвітні заходи зараз реалізуються або онлайн, або на базі гуртожитків та прилеглих до них територій. Також здобувачі зазначили, що в гуртожитку та в ЗВО наявний вільний доступ до мережі через наявність WiFi точок. Це дозволяє бути на зв’язку та здійснювати навчальний процес онлайн. Дана інформація також була підтверджена під час зустрічі з допоміжними (сервісними) структурними підрозділами, представником керівництва студентським гуртожитком. Під час огляду-матеріально-технічної бази (День 2, 09.00–10.30) експертна група пересвідчилась у безпечності освітнього середовища, наявності необхідних планів евакуації, а також відмінному візуальному стані як навчальних приміщень так і гуртожитків.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Інформаційна підтримка здобувачів за дано ОП здійснюється за рахунок таких аспектів: наявної системи кураторства, де за кожною групою закріплений викладач, з котрим відбувається регулярні зустрічі та інформування здобувачів; функціональний сайт кафедри котрий регулярно наповнюється актуальною інформацією (<https://cutt.ly/5vwMvq3>); можливість вільного спілкування з гарантом, представниками кафедри, завідуючим кафедри та деканом факультету для дискутування або вирішення питань. Також важливим фактом є те, що здобувач даної ОП, Радін Максим Ігорович - є членом ради студентського самоврядування факультету транспортного будівництва. Це дає йому змогу додатково інформувати здобувачів про актуальні заходи студентського самоврядування, та можливість оперативного звернення до голови самоврядування як факультету, так і університету для вирішення питань. В ЗВО також функціонує психологічна служба, наявність якої була засвідчена під час зустрічі з допоміжними (сервісними) структурними підрозділами (День 2, 11.00–11.40), де була присутня керівник даної служби Клименко Марина Миколаївна. Також студенти мають змогу звернутись до юридичної клініки НТУ з консультативними питаннями, де їм будуть надані необхідні правові роз’яснення. На факультеті транспортного будівництва функціонує онлайн скринька довіри (<https://cutt.ly/1veqocU>). Під час зустрічі зі здобувачами (День 1, 13.10–13.50), експертна група пересвідчилась, що вони володіють вище наведеною інформацією. Також за даною ОП скарг від здобувачів освіти не було зафіксовано.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

В ЗВО створені всі умови для реалізації права на освіту осіб з особливими освітніми потребами. Так під час огляду матеріало-технічної бази (День 2, 09.00–10.30), експертна група пересвідчилась про наявність пандусів та спеціально обладнаних туалетів для осіб з обмеженими можливостями. Під час зустрічі з адміністративним персоналом (День 2, 13.40–14.20) було зазначено, що за умови наявності в групі здобувачів з особливими потребами, при необхідності, розклад занять формується з урахуванням цього факту, і вони відбуваються на 1-му поверсі навчального корпусу. Також важливим аспектом є наявність психологічної служби. Слід зазначити, що за даною ОП особи з особливими освітніми потребами в даний час не навчаються.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Політики та процедури вирішення конфліктних ситуацій регламентують Положенням про організацію освітнього процесу (<https://cutt.ly/svqTgQV>) та Правилами внутрішнього розпорядку НТУ (<https://cutt.ly/overet7>). В ЗВО прийнятий Кодекс етики академічних взаємовідносин та доброчесності (<https://cutt.ly/LvqZLtF>). Дані документи регламентують права та обов'язки здобувачів освіти, науково-педагогічних працівників та персоналу університету а також наявні механізми врегулювання конфліктних ситуацій. Якщо здобувач має потребу проконсультуватись з питань сексуальних домагань, дискримінації та одержання неправомірної вигоди (хабарництво), він може звернутись до незалежної юридичної клініки (<https://cutt.ly/zvetqc7>) звернення до котрої за бажанням здобувача будуть анонімні. З метою запобігання та врегулювання конфліктних ситуацій в університеті розроблено Антикорупційну програму Національного транспортного університету (<https://cutt.ly/over8XE>). Скарг, пов'язаних з сексуальними домаганнями, корупцією та дискримінацією, в межах ОП не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Освітня програма добре забезпечена аудиторним фондом, високоякісною технікою та програмними продуктами, котрі сприяють її якісному функціонуванню та досягненню визначених цілей та програмних результатів навчання. Як для здобувачів, так і для викладачів незалежно від карантинних умов створені всі умови для доступу до інфраструктури. Здобувачі забезпечені різними видами підтримки, котра полягає у можливості безперешкодно спілкуватись з адміністрацією, наявність системи кураторства, можливістю анонімного звернення з метою отримання консультування як до юридичної клініки, так і до служби психологічної підтримки в ЗВО. Чітко визначена політика та процедура дій у випадку конфліктних ситуацій.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Рекомендації: варто активізувати ознайомлення здобувачів вищої освіти з процедурою вирішення конфліктних ситуацій на освітній програмі, які можуть бути зумовлені сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

ОП та освітня діяльність в цілому відповідають Критерію 7. Це обґрунтовано тим, що за підкритеріями 7.1-7.5 наявний високий рівень відповідності їх характеристикам. В підкритерії 7.6 прослідковується загальна відповідність його змісту. Це, в підсумку, дозволяє встановити зазначений рівень відповідності.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП в НТУ здійснюється згідно з Положенням про освітні програми в НТУ від 05.09. 2019р. (http://vstup.ntu.edu.ua/pro_osvitni_prohramy.pdf), Положенням про організацію освітнього процесу в Національному транспортному університеті від 29.08.2019р. (http://vstup.ntu.edu.ua/pro_orhanizatsiyu_osvitnoho_protseesu.pdf) та частково окреслені у розділі 5 оновленого Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти у НТУ від 02.12.2020 р. (<http://www.ntu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/11/yakist-osviti-ntu.pdf>). Умови та етапи прийняття рішення про відкриття ОП прописані у п. 2.12 Положенням про організацію освітнього процесу в НТУ. Основними підставами для зміни та/або закриття ОП є: – зміни у нормативних документах та результати моніторингу. Моніторинг ОП здійснюється з метою визначення, чи є призначення кредитів, означені результати навчання та розраховане навчальне навантаження досяжними, реалістичними та адекватними. Відповідно до п. 6.5. розділу 6. Порядку реалізації, моніторингу та періодичного перегляду ОП «Положення про освітні програми в НТУ» передбачено, що перегляд освітніх програм здійснюється раз на 5 років, але з метою удосконалення або модернізації проектна група може вносити необхідні зміни чи доповнення протягом цього терміну. ОП може оновлюватися частково в частині всіх компонентів, крім місії (цілей) і програмних навчальних результатів. Оновлення відображаються у відповідних структурних елементах ОП (навчальному плані, матрицях, робочих програмах навчальних дисциплін, програмах практик тощо.). Модернізація ОП має на меті більш значну зміну в її змісті та умовах реалізації, ніж при плановому оновленні, і може торкатися також мети (місії), програмних навчальних результатів ОП. Особливість ЗВО – це розгалуження процесу перегляду ОП на два підпроцеси: оновлення (стосується усіх компонентів ОП, крім цілей та ПРН) та модернізація (передбачає зміни цілей та ПРН). Варто зазначити, що однією із важливих процедур моніторингу ОП є анкетування, опитування, інтерв'ювання всіх стейкхолдерів ОП. В ОП, яка затверджена 26.06.2017 р., дотримані визначені ЗВО процедури щодо розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП відповідно до нормативних документів ЗВО. Це, зокрема, підтверджується детальною інформацією наданою ЗВО (з посиланням на скан-копії відповідних документів) у відповідь на запит експертної групи.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Відповідно до п. 3.3. Положення про стейкхолдерів освітніх програм НТУ від 29.08.2019р. (http://vstup.ntu.edu.ua/pro_steykholderiv.pdf), здобувачам вищої освіти Університету гарантовано право брати участь в обговореннях, опитуваннях, анкетуваннях, висловлювати власні оцінки та пропозицій, брати на себе відповідальність і впливати на забезпечення належного рівня якості освіти. У розділі 2.13. «Положення про організацію освітнього процесу в НТУ» зафіксовано 2 рівні моніторингу ОП: на локальному та загальноуніверситетському рівнях, з подальшим обговоренням та узагальненням кращих практик та негативних тенденцій. Локальний моніторинг здійснюють зазвичай члени проектної групи програми за участі профільних кафедр із залученням представників органів студентського самоврядування. Необхідним складником локального та загальноуніверситетського моніторингу є опитування здобувачів освіти, випускників і роботодавців щодо їхньої задоволеності ОП, її компонентами, організацією та забезпеченням освітнього процесу, викладацьким складом. Частково співпраця зі студентами щодо розроблення і подальшого перегляду ОП відображена у результатах їх опитування за встановленою формою (<https://cutt.ly/Ic8GDpN>). ЗВО було надано підтвердження про результати опитування здобувачів вищої освіти (<https://cutt.ly/ac8G2tB>) з метою вдосконалення змісту та якості ОП. Згідно з Положенням, одним із ініціаторів оновлення ОП може бути проектна група, отже, при черговому перегляді ОП у 2020 році до складу проектної групи було включено здобувачку бакалаврського рівня за даною ОПП Горбань І.О., (<https://cutt.ly/ec8H7gf>) яка акумулювала представницьку позицію здобувачів вищої освіти при внесенні чергових змін до ОПП. Крім того, представники студентського самоврядування беруть участь у роботі Вченої ради НТУ. Фактичне дотримання цих процедур у ЗВО було підтверджено на зустрічах із представниками студентського самоврядування та здобувачами вищої освіти. Таким чином, студенти ОП певною мірою залучені до процедур забезпечення її якості як партнери. Опитувальники та аналіз результатів особливостей реалізації Оп оприлюднено на сайті кафедри (<https://cutt.ly/Ec4Vh9Q>). Проте рекомендовано змістовно доповнити опитування здобувачів стосовно: зрозумілості логіки траєкторії підготовки; виявлення цілей та ПРН, для опанування яких відсутні попередньо сформовані компетентності; виявлення цілей та ПРН, що не відповідають сучасним тенденціям розвитку спеціальності та ринку праці тощо.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Експертною групою під час зустрічі з роботодавцями встановлено, що ведеться активне залучення професіоналів-практиків до процесу забезпечення якості ОП, аналізу актуальності та ефективності ОК, форм та методів навчання, практичного викладання дисциплін, організації практики. Про це свідчить наявність рецензій на ОП, що розміщені на сайті кафедри ТБіУМ (<https://cutt.ly/xc8K6nH>). Представники роботодавців на постійній основі вносять пропозиції щодо оновлення змісту ОК (при перегляді ОПП у 2018 р. було враховано звернення представника ПП «Експертзабезпечення» Чеснокова С.В., щодо збільшення практичних годин з дисципліни «Практичні питання майнових прав та їх законодавчого забезпечення», у 2020 році було введено низку вибіркового дисциплін «Оцінка майна дорожнього господарства», «Управління якістю будівельної продукції», тощо). Крім того, представники роботодавців залучаються до проведення занять, а також забезпечують проходження здобувачами практики. Інтерв'ювання представників роботодавців ці факти підтвердило. На підставі двосторонніх договорів про співпрацю роботодавці залучаються до рецензування ОП та беруть безпосередню участь в освітньому процесі у якості

викладачів за сумісництвом та керівників практик від підприємств (Загорняк О.В, Каськів В.І., Чечуга О.С., Нагайчук В.М., Гончаренко В.В., Сverdлюк О.А., Чесноков С.В., Поляков В.М.). Отже, бізнес та представники галузевих об'єднань (ПП «Експертзабезпечення», ФОП «Поляков В.М», ФОП «Свердлюк О.А.», «Укравтодор»; Національна асоціація дорожників України, Федерація роботодавців транспорту України, Всеукраїнська дорожня асоціація, КП «Київавтодор» та його підрозділи; ДАК «Автомобільні дороги України», «Автомагістраль-Південь»; «Автострада»; «РДС»; «ДС Промгруп»; «Технобудцентр»; «ПБС»; «Альтком»; НВО «Трансінжиніринг»; «ШРБУ-48»; «ШРБУ-56»; «Онур Конструкціон Інтернешнл», тощо) в повній мірі залучені як партнери, до процедур забезпечення якості ОП.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Освітня програма акредитується вперше. Однак є багато випусків на кафедрі ТБіУМ, по таких випускниках діє практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо їх кар'єрного шляху. Гарант ОП засвідчила, що комунікація відбувається через створення груп в соціальних мережах з метою подальшої взаємодії та колаборації. Університетом створено філії на базі Національної асоціації дорожників України, ДП "ДерждорНДІ", НВО «Трансінжиніринг», що дає можливість після проходження здобувачами практик в тому числі і за даною ОП, розпочинати там свій кар'єрний шлях. Роботодавці - учасники зустрічі з експертною групою засвідчили нагальну потребу у випускниках даної ОП та готовність їх працевлаштувати.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Реагування системи забезпечення якості закладу вищої освіти на виявлені недоліки в освітній програмі періодично відбувається. Під час зустрічі із адміністрацією та адміністративним персоналом ЗВО була отримана відповідь, що заходи з моніторингу та перегляду ОП обговорюються на Вченій раді ВНАУ з урахуванням рекомендацій відділу забезпечення якості освіти та пропозицій стейкхолдерів. Зокрема, було здійснено перевірку ОП та внесено зміни у відповідності до вимог Стандарту вищої освіти першого (бакалаврського) рівня спеціальності «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність». В обговоренні та формуванні нової редакції ОПП були долучені як стейкхолдери, так і здобувачі вищої освіти за даною ОПП. Витяг з протоколу №9 засідання кафедри транспортного будівництва та управління майном від 25.04.2018 р. про перегляд ОПП додається (<https://cutt.ly/fc89Eyk>). Були внесені необхідні коригування у визначення цілей навчання, академічні права випускників, формулювання деяких загальних і спеціальних компетентностей і результатів навчання. Також перелік ЗК було доповнено двома компетентностями, направленними на формування у здобувачів соціальних навичок «soft skill». За результатами останнього перегляду у 2020р.були внесені зміни до ОП на основі рекомендацій та пропозицій роботодавців та академічної спільноти, щодо розширення фахових компетентностей і результатів навчання та забезпечення гнучких навчальних індивідуальних траєкторій шляхом введенням низки нових вибіркових дисциплін: ВБК 2, ВБК 4, ВБК 6, ВБК 8, ВБК 10, ВБК 12, ВБК 14, ВБК 16, ВБК 18, ВБК 20, ВБК 22, ВБК 24, ВБК 26, ВБК 28, ВБК 30, ВБК 32, ВБК 34 (витяг з протоколу засідання кафедри ТБіУМ, №12 від 24.06.2020 р. (<https://cutt.ly/fc89MnE>)).

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Попередніх акредитацій освітньої програми за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти не здійснювалося. Однак, відділ забезпечення внутрішньої якості НТУ здійснює постійну аналітичну роботу щодо слабких сторін ОП з метою їх покращення. На зустрічі з адміністративним персоналом, керівник відділ забезпечення якості вищої освіти – Харченко Ганна Миколаївна зазначила, що за результатами акредитаційних експертиз ОП у 2020 році відділом забезпечення якості вищої освіти НТУ сформована аналітична довідка з рекомендаціями щодо їх удосконалення, а також розроблено план дій (дорожню карту) на I півріччя 2021р. щодо забезпечення і підвищення якості освітньої діяльності, її відповідність міжнародним стандартам. Таким чином, результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

В Положенні про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності НТУ (<http://www.ntu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/11/yakist-osviti-ntu.pdf>) зазначено, що система внутрішнього забезпечення якості в ЗВО створена з метою гарантування якості освіти, формування довіри суспільства до внутрішнього забезпечення якості освіти в Університеті, постійного та послідовного підвищення якості освіти. Система функціонує у відповідності до

вимог Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII (розділ V «Забезпечення якості вищої освіти»), Закону України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII (розділ V «Забезпечення якості освіти»), стандарту ДСТУ ISO 9001:2015 (ISO 9001:2015, IDT) «Системи управління якістю. Вимоги», і відповідає рекомендаціям документа «Стандарти та рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти» Європейської асоціації із забезпечення якості вищої освіти, іншим нормативним та інформаційним документам. Експертна група констатує, що протягом останнього часу ЗВО впровадив багато інституційних змін, які суттєво підвищили рівень системи внутрішнього забезпечення якості щодо відповідності таким стандартам. Перш за все, варто відзначити підвищення рівня виявлення та урахування потреб та впливу стейкхолдерів щодо забезпечення якості освіти на ОП, в тому числі через унормування цього процесу в Положенні про стейкхолдерів освітніх програм НТУ від 29.08.2019 р. (http://vstup.ntu.edu.ua/pro_steykholderiv.pdf), інших нормативних документів, розроблених зокрема у 2020р. нової редакції Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності, Положення про рейтингове оцінювання науково-педагогічних працівників НТУ, Кодексу етики академічних взаємовідносин та доброчесності НТУ (http://vstup.ntu.edu.ua/kodeks_etyky.pdf), тощо. У складі Навчально-методичного управління ЗВО функціонує спеціальний підрозділ щодо координації процесу внутрішнього забезпечення якості (відділ забезпечення якості вищої освіти <http://www.ntu.edu.ua/wp-content/uploads/pdf/publicna-inf/polozhennya-vid-yakisti-osvitu.pdf>). Зустріч експертної комісії із його керівником засвідчила про належне розуміння завдань нової парадигми акредитації ОП та положень ESG (2015р.). Таке розуміння притаманне і адміністративним працівникам НТУ, а також академічному персоналу, що задіяний на ОП. У ході відкритої зустрічі ЕГ отримала позитивні відгуки і переконання щодо залучення академічної спільноти до процедур внутрішнього забезпечення якості ОП. Загалом сформована культура якості у ЗВО сприяє успішному розвитку освітньої програми.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП створені та дотримуються. Створена система забезпечення якості закладу вищої освіти, уможливорює вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі. Наявність в закладі підходу, орієнтованого на вдосконалення та розвиток. Залучення різних стейкхолдерів до процесу, розробки, моніторингу і перегляду ОП, а також інших процедур забезпечення її якості як партнерів. Оприлюднення аналізу результатів опитування стейкхолдерів. Розгалуження процесу перегляду ОП на два підпроцеси: оновлення (стосується усіх компонент ОП, крім цілей та ПРН) та модернізація (передбачає зміни цілей та ПРН). Моніторинг і аналіз потреб стейкхолдерів, а також реагування на пропозиції та виявлені недоліки в освітній програмі. Наявність Положення про стейкхолдерів освітніх програм. Протягом останнього року ЗВО впровадив багато змін, які суттєво підвищили рівень відповідності системи внутрішнього забезпечення якості стандартам і рекомендаціям щодо забезпечення якості у Європейському просторі вищої освіти.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Рекомендації: оприлюднювати на сайті ЗВО узагальнену інформацію про результати моніторингу та удосконалення на всіх освітніх програмах університету з урахуванням зауважень та пропозицій, сформульованих під час попередніх акредитацій.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень B

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

ОП має значний рівень узгодженості з якісними характеристиками за підкритеріями 8.1, 8.2, 8.3, 8.4 та 8.7. До того ж, враховуючи певну узгодженість за підкритерієм 8.5 та 8.6, голістичний підхід в оцінюванні, релевантність фактів і їх контексту, а також різну вагомість окремих підкритеріїв, ОП та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають Критерію 8. Усі зазначені недоліки не є суттєвими

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Експертна група встановила, що правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу чіткі і зрозумілі і регламентуються такими документами: «Статут Національного транспортного університету» (<https://cutt.ly/Sc4BtyB>), Колективний договір (<https://cutt.ly/dc4Bse7>), «Правила внутрішнього розпорядку НТУ» (<https://cutt.ly/ac4BjNa>), «Положення про організацію освітнього процесу» (<https://cutt.ly/pc4BbmO>), «Положення про систему забезпечення академічної доброчесності педагогічними, науково-педагогічними, науковими працівниками та здобувачами вищої освіти в Національному транспортному університеті» (<https://cutt.ly/Cc4BOR3>), «Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти» (<https://cutt.ly/Rc4BHY7>), «Положення про освітні програми в Національному транспортному університеті» (<https://cutt.ly/mc4BXAF>), «Положення про проведення конкурсу, прийняття на роботу, продовження трудових відносин і звільнення з посад науково-педагогічних та педагогічних працівників НТУ» (<https://cutt.ly/Lc4VM7c>), «Положення про участь у міжнародних програмах та проектах, які не пов'язані з навчанням студентів НТУ» (<https://cutt.ly/Fc4B3KP>), «Положення про післядипломну освіту у НТУ» (<https://cutt.ly/As4B6Uj>), «Положення про підвищення кваліфікації фахівців» (<https://cutt.ly/UvGye9s>), «Положення про рейтингове оцінювання діяльності науково-педагогічних працівників» (<https://cutt.ly/kc4Ny5W>), тощо. Всі наявні університетські нормативні документи, що регулюють права та обов'язки учасників освітнього процесу в межах права на автономію ЗВО доступні на сайті ЗВО (<http://www.ntu.edu.ua/>). Загалом, під час реалізації освітньої програми, усі правила та процедури дотримуються згідно чинного законодавства та внутрішньої нормативної бази.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

Проект даної ОП був оприлюднений на офіційному сайті ЗВО : <http://www.ntu.edu.ua/studentam/proekti-osvitnih-program/>. Скарги, пропозиції, зауваження та повідомлення про наявність конфліктних ситуацій в рамках освітніх програм запропоновано надіслати електронною поштою за адресою: general@ntu.edu.ua Обговорення проекту в усній формі підтвердили роботодавці та академічний персонал. ЕГ звертає увага на доцільність розміщення на сайті ЗВО надісланих пропозицій та зауважень стейкхолдерів після завершення громадського обговорення освітньої програми.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

У відкритому доступі є інформація про освітню програму, програмні компетентності, в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін: <http://vstup.ntu.edu.ua//osvitprog/FTB/076-pidpriem-upr-2020.pdf> У документі відображено загальну інформацію про програму, мету, характеристики ОП, придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання, викладання та оцінювання, програмні компетентності, перелік компонент, програмні результати навчання, ресурсне забезпечення програми, академічну мобільність, форму атестації, структурно-логічну схему освітньої програми, тощо. Навчально-методичні матеріали в електронному вигляді доступні для студентів на платформі moodle або інших ресурсах, доступ до них узагальнений на сторінці кафедри (<https://cutt.ly/ec43MQS>) проте для зовнішніх незареєстрованих користувачів доступ є закритим. Обсяг інформації по ОП, що оприлюднена на сайті, є достатнім для зацікавлених роботодавців, а також для того, щоб забезпечити можливість потенційним абітурієнтам зробити свідомий вибір щодо вступу на цю освітню програму.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

У ЗВО визначені чіткі і зрозумілі правила та процедури, які регулюють права і обов'язки усіх учасників освітньої діяльності. На сайті НТУ систематизовано та розміщено основні документи у контексті регулювання навчального процесу. Проекти освітніх програм оприлюднюються на сайті ЗВО. Наявність актуальної інформації про ОП для потенційних абітурієнтів та стейкхолдерів у відкритих джерелах ЗВО.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Слабкі сторони та недоліки: пропозиції та рекомендації від роботодавців, здобувачів вищої освіти та академічної спільноти щодо удосконалення освітньої програми, а також зворотна реакція на позицію стейкхолдерів з боку ЗВО (проектної/робочої групи) не є публічними. Рекомендації: з метою публічної довіри та інформування зацікавлених сторін щодо потенційних змін у освітньому процесі доцільно оприлюднювати уніфіковану таблицю із пропозиціями та зауваженнями стейкхолдерів після громадського обговорення проекту ОП.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

ОП має значний рівень узгодженості із якісними характеристиками за підкритеріями 9.1 та 9.3. До того ж, враховуючи певну узгодженість за підкритерієм 9.2, голістичний підхід в оцінюванні, релевантність фактів і їх контексту, а також різну вагомість окремих підкритеріїв, ОП та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають Критерію 9. Усі зазначені недоліки не є суттєвими.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	<i>Програма візиту_НТУ_бакалавр_076__о 5-07.04.2021 р._факт..pdf</i>	02P9WbteTT7ZEoUJc9feY6kAJvF4z3V1ForFIvXR54 Y=

***

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Бухаріна Людмила Михайлівна

Члени експертної групи

Димченко Олена Володимирівна

Говрі Василь Васильович